

Fővárosi Ítéltábla
9.Pf.21.022/2019/11.

A Fővárosi Ítéltábla a Dr. Boldizsár József és Társa Ügyvédi Iroda (ügyintéző: dr. Szabó L. Zsolt ügyvéd) által képviselt **felperes neve** (felperes címe) felperesnek - a Zamecsnik, Pósfai és Társai Ügyvédi Iroda (ügyintéző: dr. Zamecsnik Tamás ügyvéd) által képviselt **I.rendű alperes neve** (I. rendű alperes címe.) I. rendű, **II.rendű alperes neve** (II. rendű alperes címe) II. rendű és **III.rendű alperes neve** (III. rendű alperes címe.) III. rendű, valamint a személyesen eljáró **IV.rendű alperes neve** (IV. rendű alperes címe) IV. rendű alperesek ellen **szerződés hatálytalanságának megállapítása** iránt indult perében Budapest Környéki Törvényszék 2019. május 29. napján meghozott 20.P.20.025/2018/29. számú ítélete ellen az I-III. rendű alperesek 31. és 35. sorszámon előterjesztett fellebbezése folytán - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

ítéletet:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett rendelkezéseit nem érinti, fellebbezett részét helybenhagyja.

Kötelezi az I., II. és III. rendű alpereseket, hogy 15 napon belül egyetemlegesen fizessenek meg a felperesnek 300.000 (háromszázezer) forint + áfa másodfokú perköltséget és az államnak külön felhívásra 1.096.000 (egymillió-kilencvenhatezer) forint fellebbezési illetéket.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

Indokolás

- [1] A felperes több egymással valódi tárgyi, illetve látszólagos halmazatban álló keresetet terjesztett elő. A megállapítási kereseteiben elsődlegesen annak megállapítását kérte, hogy az I. és a II. rendű alperes között 2010. április 14-én létrejött házassági vagyonközösséget megszüntető szerződés, az I. rendű alperes, valamint a II., III. és IV. rendű alperes között 2010. május 12-én létrejött, az I. rendű alperes **DB Kft.**-ben lévő 70% üzletrésének átruházására irányuló adásvételi szerződés (továbbiakban: üzletrész átruházási szerződés¹), továbbá az I. rendű alperes és a II., III. rendű alperes között 2010. május 12-én létrejött, a **TL Kft.**-ben lévő 50% I. rendű alperesi üzletrész tulajdonjogának átruházására irányuló adásvételi szerződés (továbbiakban: üzletrész átruházási szerződés²) mint az 1959. évi IV. törvény (Ptk.) 207. § (6) bekezdése és 234. § (1) bekezdése szerinti semmis szerződés vele szemben hatálytalan. A másodlagos megállapítási keresetében annak megállapítását kérte, hogy ezek a szerződések mint a Ptk. 203. § (1) és (2) bekezdése szerinti fedezetelvonó szerződések vele szemben hatálytalanok.
- [2] Ezekkel az eshetőleges keresetekkel valódi tárgyi halmazatban álló eshetőleges marasztalási kereseteiben azt kérte, hogy az elsőfokú bíróság az alpereseket a 14018-0-Ü272/2009/2. számú közjegyzői okiratba foglalt, az I. rendű alperessel szemben fennálló 13.700.000 forint és ennek 2009. augusztus 31-től a kifizetésig járó, a jegybanki alapkamat kétszeresének megfelelő mértékű késedelmi kamat követelése kielégítésének túsására kötelezze oly módon, hogy a II. rendű alperes a

saját vagyonával, de elsődlegesen legfeljebb 56.400.000 forint, másodlagosan 55.628.000 forint erejéig köteles helytállni, a III. rendű alperes a saját vagyonával, de elsődlegesen legfeljebb 2.300.000, másodlagosan 942.000 forint erejéig köteles helytállni, míg a IV. rendű alperes a saját vagyonával, de elsődlegesen legfeljebb 900.000 forint, másodlagosan 428.000 forint erejéig köteles helytállni.

- [3] Az érvényesíteni kívánt jogok ténybeli alapjaként előadta, hogy az I. rendű alperessel szemben 13.700.000 forint és ennek a fentiekben írt időtartamra és mértékben járó kamata követelése áll fenn, mely az egyes alperesek közötti szerződések létrejöttekor már esedékesévé vált. Állította, hogy az I. rendű alperesnek az átruházott ingatlanhányadon és az üzletrészeken felül egyéb, a követelése kielégítésére fedezetet nyújtó vagyona nem volt. Az I., II. és III. rendű alperesek egymásnak közeli hozzátartozói, ezért a szerzésük ingyenességét és a rosszhiszeműségüket vélelmezni kell. Állította továbbá, hogy a II. rendű alperes az I. rendű alperestől szerzett ingatlanhányadot és az üzletrészeket, a III. és a IV. rendű alperes az I. rendű alperestől szerzett üzletrészeket átruházta, illetve a III. rendű alperes az átruházási szerződés2-vel szerzett üzletrésztől neki felróhatóan elesett. Az átruházott ingatlanhányad értékét 55.000.000 forintban, az I. rendű alperes által átruházott üzletrészek értékét elsődlegesen a névértékükben, másodlagosan az átruházó szerződésekben a felek által meghatározott vételárnak megfelelő összegben jelölte meg.
- [4] Az alperesek ellenkérelmükben a kereset elutasítását kérték. Azt nem tették vitássá, hogy a felperesnek az I. rendű alperessel szemben a keresetben megjelölt tartozása áll fenn.
- [5] Az I.-III. rendű alperesek hivatkoztak arra, hogy az üzletrész átruházási szerződés1-gyel a II.-IV. rendű alperesek által megszerzett üzletrészek tulajdonosai 2013. december 12. napja óta ismét az I. és II. rendű alperesek. Kifejtették, a felperes keresete az üzletrészből való kielégítés türéseire irányul, és mivel az már ismét az I. és II. rendű alperes tulajdonában van, a kereset okafoggyottá vált. Előadták, hogy a II. és III. rendű alperes a saját vagyonával az üzletrész értékéig kizárólag akkor felelhetne, ha annak tulajdonjogától felróható módon esett volna el, ez azonban nem állapítható meg. Vitatták az üzletrészek felperes által megjelölt értékét, álláspontjuk szerint azok igényérvényesítéskori értéke nulla forint volt. Tagadták a vagyonközösséget megszüntető és az üzletrész átruházó szerződések semmisségét és a fedezetelvonás törvényi feltételeinek fennállását.
- [6] Az elsőfokú bíróság ítéletében megállapította, hogy az I. rendű alperes és a II., III., IV. rendű alperesek között 2010. május 12. napján kelt **DB Kft.** üzletrész átruházási szerződés; az I. és a II. rendű alperes és III. rendű alperes között 2010. május 12. napján kelt **TL Kft.** üzletrész átruházási szerződés; az I. és a II. rendű alperesek között 2010. április 14. napján kelt házastársi vagyonközösség megszüntetési szerződés a felperes irányába hatálytalanok. Kötelezte az alpereseket arra, hogy a 14018-0-Ü272/2009/2. számú közjegyzői okiratba foglalt kölcsönszerződésből eredő és a dr. F végrehajtó előtt 490.V.0059/2015. szám alatti végrehajtási eljárásban a fennálló 13.700.000 forint tőke és annak 2009. augusztus 31. napjától a kifizetés napjáig járó jegybanki alapkamat kétszeres szorzatával egyező mértékű késedelmi kamata erejéig a követelés bírósági úton való kielégítését tűrjék olyan módon, hogy a **DB Kft.** üzletrész átruházási szerződése tekintetében a II. rendű alperes 428.000 forint, a III. rendű alperes 142.000 forint és a IV. rendű alperes 428.000 forint erejéig köteles helytállni legfeljebb; a **TL Kft.** üzletrész átruházási szerződése tekintetében a II. rendű alperes 200.000 forint, a III. rendű alperes 800.000 forint erejéig köteles helytállni legfeljebb; a házastársi vagyonközösséget megszüntető szerződés tekintetében a II. rendű alperes a vele szemben fennálló követelés erejéig, de legfeljebb 55.000.000 forint erejéig köteles helytállni. Kötelezte a törvényszék az I.-II.-III.-IV. rendű alpereseket egyetemlegesen, hogy fizessenek meg az államnak felhívásra 879.000 forint le nem rótt illetéket, míg a felperesnek 15 napon belül 1.000.000 forint + áfa, valamint további 21.000 forint perköltséget.

- [7] Ítéletének indokolásában idézte a Ptk. 203. § -át és a 207. § (6) bekezdését. Kifejtette, hogy először abban a kérdésben kellett állást foglalnia, hogy a szerződés színleltségének megállapítása okán a felperesnek van-e keresetösségi joga, vagy a perbeli jogviszonyt a tényálláselemek és a színleltség jogkövetkezményei tekintetében a fedezetelvonás szabályai szempontjából kell-e megítélni. A Kúria 742. számú elvi határozatában kifejtettekre tekintettel a felek jogviszonyában a fedezetelvonás feltételeink fennállását vizsgálta.
- [8] A felek egyező előadása alapján tényként állapította meg az I. rendű alperes felperes felé fennálló tartozásának összegét.
- Az I.-III. rendű alperesek előadásából, a felperes által csatolt magánnyomozói adatközlésből és a II. rendű alperes által indított bontóper megszüntetéséből tényként állapította meg, hogy az I. és II. rendű alperes között az életközösség nem szakadt meg, ilyen módon a vagyontársaságot megszüntető megállapodás nem az ügyleti akaratukat tükrözi, ezért színlelt és a Ptk. 207. § (6) bekezdése alapján semmis, az ügylet célja a felperes kielégítési alapjának elvonása. Kifejtette, hogy az ingatlan fedezetül szolgált volna a felperes követelésének kielégítésére, de a vagyontársaságot megszüntető szerződés megkötésével az egészben vagy részben lehetetlenné vált. Mivel a II. rendű alperes a megszerzett tulajdonjogot átruházta, ezáltal attól felróható módon elesett, ezért a Ptk. 203. § (3) bekezdése alapján a felelőssége az I. rendű alperes tartozása erejéig a megszerzett, de átruházott vagyontárgy értékéig, vagyis az $\frac{1}{2}$ tulajdoni hányadhoz igazodó 55.000.000 forint vételár erejéig áll fenn maximálisan.
- [9] Az üzletrész átruházási szerződések esetén rámutatott arra, hogy a II.-III. rendű alperesek a Ptk. 203. § (2) bekezdése szerinti vélelmeket nem döntötték meg, és a fedezetelvonás Ptk. 203. § (1) bekezdése szerinti egyéb feltételei is megállapíthatók voltak, mely feltételek fennállását az átruházási szerződések megkötésének időpontjában vizsgálta.
- [10] Tényként állapította meg, hogy a bíróság 2014. szeptember 15. napjától a **DB Kft.** felszámolását rendelte el, mely eljárás végkimenetele a fizetéseképtelen adós jogutód nélküli megszüntetése lesz. A II. és III. rendű alperes saját előadásuk szerint is tudtak a felperes I. rendű alperessel szemben fennálló követeléséről, és a rosszhiszeműségüket, az ügylet ingyenességét vélelmezni kellett, ezért a Ptk. 203. § (3) bekezdésének alkalmazásával a helytállási kötelezettség mértéke - mivel a II. és III. rendű alperesek felróható módon estek el az üzletrésztől - az üzletrész igényérvényesítéskori értékéhez igazodik.
- Tekintettel arra, hogy a felperes szakértői bizonyítást nem indítványozott, és a cég 2010. május 12-én működőképes volt, azt állapította meg, hogy a cég üzletrésze legalább az adásvételi szerződést kötő felek által kölcsönösen meghatározott értékű volt, és az alperesek helytállási kötelezettsége ennek az összegnek az erejéig áll fenn.
- [11] Az üzletrész átruházási szerződés2 kapcsán hangsúlyozta, hogy a cég törlésére 2018. március 15-én a III. rendű alperes felróható magatartása miatt került sor, a beszámoló letétbe helyezésére és közzétételére vonatkozó kötelezettség elmulasztása miatt. A számvitelről szóló 2000. évi C. törvény szerint ez a kötelezettség a társaságot, jelen esetben az egyedüli tag III. rendű alperest terhelte, aki a II. rendű alperes ügyvezetőt utasíthatta ennek teljesítésére. Emiatt a cég megszűnéséért mindkét alperes felróhatósága megállapítható, továbbá azért is, mert a cégbíróság megszűntnek nyilvánító és törlést elrendelő végzésének jogerőre emelkedéséig a mulasztás pótolható, a kényszereltörlesztés elkerülhető lett volna. A felróhatóság bizonyítékeként értékelte azt is, hogy a III. rendű alperes tagsága 2014. május elején, abban az időpontban szűnt meg, amikor a beszámoló letétbe helyezési kötelezettség teljesítése esedékessé vált, majd ezt követően fél év elteltével a III. rendű alperes tagsági viszonyát helyreállították.
- A TL Kft. elsősorban személyszállítással foglalkozott egy limuzin használata mellett, amiből az is következik, hogy a cég üzletrészenek igényérvényesítés időpontjában fennálló értéke legalább egyező az üzletrészek vételárával.
- [12] Az I.-III. rendű alperesek állították ugyan, hogy a fedezetelvonó szerződések megkötésének

időpontjában az I. rendű alperesnek az átruházott vagyronon felül más vagyona is volt, ennek bizonyítására azonban indítványt nem terjesztettek elő.

Tény, hogy az I. rendű alperes egy harmadik cégben meglévő üzletrészét 9.500.000 forintért értékesítette, ugyanakkor saját előadása szerint ezt az összeget elköltötte, ebből fizetve részben a felperes felé fennálló tartozását. A tulajdonát képező motorkerékpárt 2012. május 18-án 322.000 forintért, a JET-SKI-t 2013. május 29-én 1.500.000 forintért, a másik motorkerékpárt 2010. szeptember 16-án 900.000 forintért adta el. Ezeknek az ingóságoknak a fedezetelvonónak állított szerződések megkötésekor fennálló értéke sem biztosított volna elegendő fedezetet a felperes követelésének kiegyenlítésére, ezért a kielégítési alap elvonása megállapítható volt.

- [13] Az I.-III. rendű alperesek határidőben benyújtott fellebbezésében előadott elsődleges fellebbezési kérelme az elsőfokú ítélet megváltoztatására és a kereset elutasítására irányult, másodlagosan a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (Pp.) 252. §-a alapján az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság új eljárás lefolytatására és új határozat meghozatalára utasítását kérték.

A fellebbezési határidő lejárta után benyújtott beadványukban harmadlagos fellebbezési kérelmet is előterjesztettek, mely az egyetemleges fizetési kötelezettség mellőzésére és az általuk fizetendő perköltség összegének megváltoztatására irányult.

- [14] Előadták, hogy az elsőfokú eljárásban bizonyítást nyert, hogy a **DB Kft.** üzletrészeinek 2013. december 3. óta az I. és II. rendű alperesek a tulajdonosai. Álláspontjuk szerint azzal, hogy a tulajdonjogukat visszaállították, a fedezetelvonónak állított ügyletet megelőzően fennállt eredeti állapotot helyreállították. Mivel a fedezet az eredeti tulajdonosok tulajdonába visszakerült, annak elvonása fogalmilag kizárt.

A Legfelsőbb Bíróság 1/2011 (VI. 15.) PK véleményének 8. pontjára utalva kifejtették, hogy a vagyontárgy értékét az igényérvényesítés időpontjában fennálló értéke alapján kell megállapítani, mely szakkérdés. Az üzletrészek és az ingatlan értéke nem alapulhat kizárólag a vételáron. A felperes azonban szakértői bizonyítást nem indítványozott, a bizonyítatlanság következményeit neki kell viselnie, ezért valamennyi keresete elutasítandó.

- [15] A felperes fellebbezési ellenkérelme az elsőfokú ítélet helybenhagyására irányult.

- [16] Az I.-III. rendű alperesek fellebbezése nem alapos.

- [17] Az elsőfokú ítélet ellen az I.-III. rendű alperesek terjesztettek elő fellebbezést, ezért annak a IV. rendű alperest érintő rendelkezései a Pp. 228. § (4) bekezdése alapján jogerőre emelkedtek, melyet a felülbírálat során az ítélőtábla nem érintett.

- [18] Az elsőfokú bíróság az eljárás lényeges szabályait nem sértette meg, és az alább kifejtettek miatt a bizonyítás kiegészítése sem volt szükséges, ezért az elsőfokú ítéletet sem a Pp. 252. § (2), sem a Pp. 252. § (3) bekezdése alapján nem kellett hatályon kívül helyezni, azt az ítélőtábla érdemben bírálta felül.

- [19] Az I.-III. rendű alperesek a harmadlagos fellebbezési kérelmüket a Pp. 234. § (1) bekezdésében megszabott határidőn túl, elkéssetten terjesztették elő, ezért azt a másodfokú bíróság nem bírálhatta el, a fellebbezési eljárás tárgya kizárólag a keresetről hozott döntés.

- [20] Az elsőfokú bíróság a tényállást helyesen állapította meg, és a másodfokú bíróság az érdemi döntésével, nagyjából annak indokaival is egyetértett.

- [21] Az elsőfokú bíróság helyesen állapította meg, hogy az alperesek között létrejött egyes adásvételi szerződések a felperes I. rendű alperessel szemben fennálló követelésének kielégítési alapját elvonták. A Ptk. 203. § (1) bekezdése alapján a kielégítési alap elvonásának ténye szempontjából a releváns időpont az adós (I. rendű alperes) és a harmadik személy (II.-III. rendű alperesek) közötti szerződés megkötésének időpontja, mert ennek a szerződésnek az eredménye az a vagyonszerzés, amelynek következtében a hitelező (felperes) követelése az adóstól akár csak részben is nem hajtható be. Mivel az I. rendű alperesnek az üzletrész átruházási szerződés megkötésének időpontjában az átruházott üzletrészen és az ugyanezen a napon kelt másik szerződéssel átruházott üzletrészen felül egyéb, a felperes követelésének kielégítésére fedezetül szolgáló vagyona nem volt, ezeknek a szerződéseknek a megkötésével a fedezet elvonása megtörtént. Tény, hogy a fedezetelvonó szerződéssel átruházott üzletrész egy része „visszakerült” az I. rendű alperes (adós) tulajdonába, ez azonban a fedezetelvonás korábban megvalósult tényén nem változtat, a felszámolás alatt álló cég üzletrésze pedig a követelés kielégítésére nem nyújt fedezetet.
- [22] Az átruházott vagyontárgyak értékével kapcsolatban az ítélet tábla az alábbiakat tartja szükségesnek kiemelni.
- [23] A forgalmi érték azzal az összeggel egyezik meg, amilyen vételárhoz az eladó a piacon történő értékesítés esetén jut. Az átruházott üzletrészek és az ingatlan vételára tényadat, ezért a forgalmi érték megállapítása érdekében szakértői bizonyításra nem volt szükség. Azt pedig, hogy az átruházott vagyontárgyak értéke nem annyi volt, amiben egymással, illetve az ingatlan vevőjével megállapodtak, az I.-III. rendű alperesek jóhiszeműen nem állíthatták. Az üzletrészek értékét az I.-III. rendű alperes jelölte meg 0 forintban, ezért ezt a tényállításukat a Pp. 164. § (1) bekezdése alapján nekik kellett volna bizonyítaniuk, de erre bizonyítást nem indítványoztak. Ezért az elsőfokú bíróság helyesen állapította meg az átruházott vagyontárgyak értékét az adásvételi szerződésekben meghatározott vételárral egyező összegben.
- [24] Mindezek alapján az ítélet tábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. § (2) bekezdése szerint helybenhagyta.
- [25] Az I.-III. rendű alperesek fellebbezése sikertelen volt, emiatt a Pp. 239. §-a folytán alkalmazandó 78. § (1) bekezdése alapján kötelesek megfizetni a felperes ügyvédi munkadíjból álló másodfokú perköltségét. Az ügyvédi munkadíjat az ítélet tábla a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (2) bekezdés b) pontja és (5) bekezdése alapján állapította meg, és annak összegét a fellebbezési eljárásban végzett ügyvédi tevékenységgel arányosan a (6) bekezdés alapján mérsékelte.
- [26] Az I.-III. rendű alperesek az illetékfeljegyzési joguk folytán előzetesen meg nem fizetett fellebbezési illeték megfizetésére a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdése alapján kötelesek.

Budapest, 2020. október 6.

Dr. Höbl Katalin s. k.
a tanács elnöke

. Gyuris Judit s. k.. Szabó Csilla s. k.
előadó bíró

bíró

A kiadmány hitelül: